

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I Marts Maaned 1905 blev der af den socialdemokratiske Gruppe i Folketinget fremsat Forslag om, at der skulde ned-sættes en Kommission til at affatte et Udkast til en Omordning af Folketingsvalgkredsene i Overensstemmelse med Grundlovens § 32. Efter at Socialdemokraternes Ordfører havde forelagt det nævnte Forslag, udtalte Konsejlspræsidenten (I. C. Christensen), at han ikke kunde tilraade den i Forslaget anviste Vej: at vedblive at forøge Antallet af Folketingsvalgkredsene, efterhaanden som Folkemængden vokser, men at Sagen derimod burde ordnes ved en Grundlovsforandring. Under de videre Forhandlinger erklærede Socialdemokraternes Ordfører, at for saa vidt man skulde ind paa en Ændring i Grundlovens § 32, vilde hans Parti give Afkald paa at drage noget som helst andet Spørgsmaal ind end netop dette. Tilsvarende Erklæringer bleve afgivne af Ordførerne for Højre, det for-handlende Venstre og Folketingets Venstre. Konsejlspræsidenten udtalte derefter, at han havde sat Pris paa de nævnte, af de forskellige Partier afgivne Erklæringer, og nu var Tiden kommen for Regeringen til at handle. Efter denne Udtalelse af Konsejlspræsidenten, tog Socialdemokraterne deres Forslag tilbage.

I Oktober Maaned 1905 fremsatte Konsejlspræsidenten i Folketinget Forslag om, at Grundlovens § 32, 1ste Punktum, skulde forandres derhen, at Folketinget kom til at bestaa af 132 Medlemmer. Forslaget blev af Folketinget henvist til et Udvalg, og Flertallet af Udvalgets Medlemmer stillede Forslag om, at den nævnte Grundlovsparagraf skulde affattes saaledes: „Tallet af Folketingets Medlemmer skal „være mindst 124, højst 132. Valgene fore-gaa i Valgkredse, der fordeles med om-trent samme Størrelse paa Grundlag af „Indbyggertal under Hensyntagen til „Vælgertal og Befolkningsstæthed. Kreds-inddelingen og Valgmaaden bestemmes „ved Valgloven. Enhver Valgkreds vælger „en blandt dem, der have stillet sig til „Valg“. Ved 3die Behandling i Folketinget blev det nævnte, af Udvalgsflertallet stillede Forslag, enstemmig vedtaget. Men i Lands-tinget naaede Forslaget kun frem til 1ste Behandling samt Afgivelse af Udvalgsbe-tænkning.

Det gentoges i næste Samling, men fremmedes heller ikke nu.

I Februar 1909 blev det ovennævnte, i Folketinget vedtagne Forslag til en ændret Affattelse af Grundlovens § 32 paany frem-sat i Landstinget af Konsejlspræsidenten (Neergaard). Ved Forelæggelsen i Tinget udtalte Konsejlspræsidenten, at det kunde synes naturligt at fremsætte et Forslag, der bogstavelig, eller noget nær bogstave- lig, opfyldte Grundlovens Krav om c. 16,000 Indbyggere for hver Folketingskreds, men at Regeringen dog ikke havde villet frem-sætte saadant Forslag, fordi en saa stærk Forøgelse af Folketingets Medlemstal som til over 165 Medlemmer ikke vilde blive billigt, hverken af Folketinget eller Lands-tinget eller ude i Landet. Under Forhand- lingerne erklærede Ordføreren for det fri-konservative Parti, at Partiet vilde være behjælpelig med at fremme den fore- slaaede Ordning, saafremt der af Regerin- gen blev givet et tilfredsstillende Svar med Hensyn til Spørgsmaalet om de kongevalgte Medlemmers Forbliven i Til- fælde af Opløsning af Landstinget. I denne Anledning udtalte Konsejlspræsiden- ten, at han — ligesom sin Forgænger — maatte fastholde, at dette Spørgsmaal maatte afgøres i Statsraadet. Resultatet blev, at Forslaget ikke fremmedes.

I Juli 1909 blev der af den social- demokratiske Gruppe i Folketinget fremsat Forslag om, at der af Tinget skulde ned- sættes et Udvalg til at udarbejde og gøre Indstilling om et Forslag til Revision af Lov Nr. 223 af 24. December 1894 om en midlertidig Omfordeling af Folketingsvalg- kredsene. Forslaget blev henvist til et Udvalg.

Ifølge den af Udvalget afgivne Beret- ning blev der i Udvalget af Venstrereform- partiet og det moderate Parti fremsat føl- gende Forslag til Dagsorden: „Idet Folke- tinget erkender, at en retfærdig Ordning af Folketingsvalgkredsene er paatrængende nødvendig, og ønsker, at den størst mulige Lighed mellem Reglerne for Udøvelse af kommunal og politisk Valgret, bortset fra Skatteydelsen, bør tilstræbes særlig derved, at Kvinder tildeles politisk Valgret i samme Udstrækning som Mænd, og at Valgrets- alderen nedsættes til 25 Aar — opfordrer Tinget Regeringen til allerede i den kom- mende ordinære Rigsdagssamling at frem- sætte Forslag til en Forandring i Grund- loven og gaar derefter over til Dagsor- denen“. Af Højre blev det i Udvalget gjort